

Вместо заключение или само за учители

Когато стане дума за роми/цигани, значителна част от неромите веднага включват своите стандартни стереотипи за едно шумно, консумативно, нечистопльтно, престъпно и еднообразно племе, което според тях е без история и култура и е по-скоро в тежест на обществото, без достойно място в него.

Някои “гаджо” (нероми) се страхуват от ромите, други ги съжаляват, трети направо са влюбени в музиката и техните танци. Малцина обаче са тези, които са склонни да ги допуснат в своя ежедневен свят, да изграждат у себе си механизми за чувствителност към другостта им, да заимстват от тази другост и да я оценяват по достойнство.

Културата на ромите и културната практика на техните деца заслужават много по-голямо внимание и подобаващо уважение. Интеркултурният подход трябва да бъде приложен на практика в самата система на училищно образование.

Целта на предложеното **учебно помагало** е да въведе читателя в толкова близкия и същевременно в толкова далечния и непознат свят на ромите. На достъпен език и в логична последователност, в малкия възможен обем на изложението, читателят да открие знания за по-непознатия, по-отдалечения му ромски свят.

Знанията за ромската история и култура внушават неизбежната мисъл, че всяка етнокултура, която се е съхранила през вековете, продължава успешно да се развива и със своята насъщност е гарант за духовното оцеляване на носителите ѝ, я прави еднакво важна и престижна наред с познатите и добре изследвани култури. А нейните носители не са дърво без корен, а зад себе имат дълга и славна история на възходи и падения.

Основните задачи, които преследваме с помагалото са:

- Да се погледне с други очи на ромската култура от връстниците им от мнозинството; признаване, разбиране и уважение на тяхната култура.
- Да се запълни една необходимост от “вътрешно културно образование” на ромските деца и в същото време да не се задуши спонтанността от стандартизираната съзнателна дисциплина.
- Да даде на децата средства за обективна оценка на собствената им култура.
- Да подпомогне процеса на адаптация на децата към културната и социалната среда, на която те принадлежат
- Да легитимира основните елементи на ромската култура, история и всекидневие.

За да бъдем най-близко до потребностите на основните потребители на помагалото – учители и ученици – в методическата му част сме дали превес на следните основни аспекти:

- Обучение в нагласи, ценности и поведения, а не само информиране на факти. Знанията са средство, а не цел.
- Акцент върху ученето, а не върху преподаването.
- Да се научат децата как да учат сами.

И съдържателни акценти:

- Ромската реалност е изключително разнообразна.
- Ромите са културно малцинство, а не социална категория хора.
- Идеята е да се разкрие духът на културата и социалната организация, а не просто различни детайли от дейността на етно-социалната група.